Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

HENOHOVA KNJIGA

Svetopisemsko besedilo Noetovega pradeda Henoha iz časa pred vesoljnim potopom

Henohova knjiga je svetopisemsko psevdoepigrafsko delo, znano tudi pod krajšavo 1 Henoh. Je antično judovsko besedilo, ki ga je po tradiciji napisal Henoh, Noetov praded, še pred vesoljnim potopom. Henoh, svetopisemski očak, je bil Kajnov sin in Metuzalemov oče. Knjiga je znana tudi pod imenom Etiopska Henohova apokalipsa in ima pet delov ali knjig, ki so bile napisane ločeno.

»Tiste, ki ljubijo sveto ime, bom privedel k sijajni svetlobi in vsakega na prestol časti posadil.«

Začetek Henohove knjige opisuje padec čuvarjev, angelov, ki so se pomešali s človeškimi hčerami in spočeli velikane ali nefile. Preostanek knjige opisuje Henohove obiske nebes v obliki popotovanj, videnj in njegovih razodetij.

Sodobni raziskovalci ocenjujejo, da so bili najstarejši deli knjige (večinoma v Knjigi čuvarjev) napisani okoli leta 300 pr. Kr., najmlajši deli (Knjiga prispodob) pa nekje do konca 1. stol. po Kr. Knjige torej ni napisal zgolj en avtor, ampak več ali celo nekaj skupin avtorjev.

Zanimivo je, da Henohova knjiga s svojim enciklopedičnim pristopom, ki vključuje geografijo nebes, neba in zemlje ter obravnavo astronomije, meteorologije in zdravilstva, odraža grški ali helenistični način razmišljanja, ne judovskega, vendar ne z namenom posnemanja grških besedil, temveč da s predstavitvijo in integracijo Božjega načrta in usode ter z opisom množic angelov, s katerimi komunicira Henoh na svojih mističnih potovanjih, preseže grško modrost in prikaže večjo veljavnost judovske tradicije.

Knjigo sestavlja pet jasno ločenih delov, ki so bili že na začetku ločeni in v različnem času napisani teološki spisi, ob koncu 1. stol. po Kr. pa so jih uredniki združili v eno celoto.

Podatki o knjigi

- Naslov: HENOHOVA KNJIGA
- Drugi natis
- Prevod in spremna beseda: dr. Klemen Jelinčič Boeta
- Uvodna beseda: prof. Janez Zupet
- Urednika: prof. Jože Faganel in Ivan Mohar
- Cena: 22 €
- Velikost: 160 mm x 235 mm
- Vezava: mehka vezava z zavihki
- Število strani: 88
- ISBN: 978-961-278-227-6
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izida: 2026

Kontakt
Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Dva odlomka iz knjige

[1] In tam sem videl oblak, ki ga nisem prepoznal, ker je bil globok, in si ga tudi dobro nisem mogel ogledati, saj v njem jasen ogenj gori, v njem pa kot da bi se svetleče se gore premikale. [5] Vprašal sem enega od svetih angelov, ki je ob meni stal, rekoč: »Kaj je ta svetloba, kajti to niso nebesa, le goreči ognjeni zubelj in zvok vpitja in joka in trpljenja in bolečine velike?« [6] Odgovoril mi je: »Ta kraj, ki si ga videl, je kraj, kamor bodo prispele duše grešnikov in zločincev in tistih, ki delajo zlo in ki bodo spreobrnili vse, kar je Gospod dejal prerokom o tistih dneh, [7] ker so zapisani in zabeleženi v nebesih tam zgoraj, da jih bodo prebrali angeli in vedeli, kaj pride nad grešnike in duše mučiteljev, od katerih se bodo ljudje obrnili in bo njihova kazen od Boga pravična. [8] Tisti, ki ljubijo Boga, ne ljubijo ne srebra in ne zlata in ne vsega dobrega na tem svetu, saj svojega telesa strupu ne predajo. [9] In tisti, ki se ne bodo predali zemeljskim užitkom in se svojega bodo duha spomnili ter ga ohranjali, njih bo Gospod očuval in njihove duše rešil, da bodo njegovo ime blagoslavljale.« [10] In v tistih knjigah sem zapisal vse njihove blagoslove in on je njihovo nagrado določil, ker je videl, da s svojo dušo Gospoda nebes večno ljubijo, pa so me blagoslovili, ko so se slabih ljudi rešili in njih kletve slišali in so se od njih odstranili. 11 In zdaj pozivam duše pravičnežev, naj svetlobo prižgejo, da vsem, ki so se v temi rodili, posvetijo, čeprav njih meso ni pravice okusilo. [12] In tiste, ki ljubijo sveto ime, bom privedel k sijajni svetlobi in vsakega na prestol časti posadil. [13] In naj bo večno opozorilo, da je Gospod pravičen v svoji sodbi in bo vernim dal vero, da sedijo na mestu pravičnežev. [14] In videlo se bo tiste, ki hodijo v temi, kako bodo na kraj senc pregnani, pravičneži pa bodo sijali. [15] In vzdihovali bodo grešniki nad sijajem pravičnežev, ki bodo prav tako šli na kraj, ki je za njih večno določen. (Poglavje 108, strani 79–80)

***

Večina apokrifnih knjig je nastala v obdobju med 1. st. pr. Kr. in 1. st. po Kr., zato jih na splošno označujejo kot medzavezno književnost. Namen teh spisov je, da osvetlijo določene zgodovinske osebe in dogodke, vzgajajo v veri in zagotavljajo upanje za tiste, ki trpijo preganjanje. V njih je poudarjena vera v vstajenje, vloga Mesija in poslednja sodba. Prve krščanske skupnosti so cenile nekatere teh knjig in jih po vsej verjetnosti imele celo za navdihnjene. Zato so jih vneto prepisovali in prevajali. Tako so se ohranile v različnih jezikih. (Janez Zupet, stran 8)